

УДК 351.862.4:323.2

Опришко Ігор Віталійович,
кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент,
заступник директора Державного науково-дослідного інституту
МВС України, м. Київ,
ORCID ID 0000-0002-6425-4494

ВНУТРІШНЯ БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ: ПОНЯТТЯ, ЗАГРОЗИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття присвячена характеристиці державної політики щодо забезпечення внутрішньої безпеки в Україні, визначальним інструментом реалізації якої має бути дієва та ефективна правова політика. Розглянуто поняття внутрішньої безпеки як складової національної безпеки України, охарактеризована правова основа її забезпечення. Проаналізована Стратегія національної безпеки України, визначені загрози внутрішній безпеці і основні напрями державної політики щодо її забезпечення.

Ключові слова: державна політика, національна безпека, Стратегія національної безпеки України, внутрішня безпека, загрози, напрями забезпечення.

На сьогодні однією з найважливіших умов побудови демократичної правової держави в Україні з урахуванням нових політичних та соціально-економічних відносин, що склалися в державі, є належне забезпечення національної безпеки. Цьому має сприяти як чітке функціонування всіх ланок системи забезпечення національної безпеки країни, так і реалізація відповідної державної політики у цій сфері.

Водночас наявна система державних органів в Україні залишається не-ефективною, внутрішньо суперечливою, незавершеною, громіздкою і відірваною від населення, яке значно просунулося у своєму соціально-економічному і політичному розвитку, що стало гальмом у проведенні соціально-економічних і політичних реформ.

Враховуючи зазначене, державна політика як реакція держави на конкретні проблеми суспільства покликана погоджувати інтереси, знаходити консенсус, необхідний для стабільності суспільства. Формування та реалізація такої політики у сфері національної безпеки розглядається як захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз [1].

Суть сучасної парадигми державної політики у сфері забезпечення національної безпеки полягає в здатності держави захистити національні цінності й інтереси в конкретних внутрішніх і зовнішніх умовах. У зв'язку з цим проблема безпеки держави є ключовою, оскільки від її вирішення залежить життєдіяльність людини, суспільства, держави та її інститутів [2, с. 19].

© Opryshko Ihor, 2021

Вона забезпечується шляхом цілеспрямованої діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та інституцій громадянського суспільства щодо попередження, виявлення та припинення таких загроз безпеці особистості, суспільства і держави та протидії їм як обов'язкової і неодмінної умови захисту національних інтересів України.

При цьому внутрішня політика країни є складовою державної політики у сферах розбудови державності, розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів, формування інститутів громадянського суспільства, національної безпеки і оборони, в економічній, соціальній і гуманітарній сферах, в екологічній сфері та сфері техногенної безпеки.

З урахуванням зазначеного, вважаємо за доцільне залежно від характеру загроз виділити у забезпеченні безпеки держави зовнішню та внутрішню безпеку, що охоплюють в свою чергу економічну, соціальну, політичну, екологічну, інформаційну безпеку тощо.

Чинне законодавство України не дає визначення цим поняттям. Однак аналіз підходів і поглядів науковців щодо визначення поняття внутрішньої безпеки як одного із видів національної безпеки дозволяє стверджувати, що головною кваліфікуючою ознакою цього виду національної безпеки є внутрішній характер походження джерела загроз [3, с. 112; 4, с. 94; 5, с. 96].

На сьогодні аналіз стану системи національної безпеки України засвідчує, що найбільшу небезпеку для подальшого розвитку країни становлять саме внутрішні загрози та виклики, сумарний потенціал яких зосереджений переважно в економічній, соціальній та екологічній сферах.

Сюди також слід віднести загрози у сфері регіональних відносин, а також криміналізацію та корупцію в державі, що вразила практично усі сфери її життєдіяльності. Як зазначає В.О. Антонов, у разі невжиття рішучих, кардинальних заходів, стан злочинності в Україні як один із факторів, що загрожує національній державності, може призвести до незворотних наслідків. При цьому внутрішня безпека розглядається як функція держави, спрямована на забезпечення національної безпеки і покликана гарантувати сприятливі умови для життя і продуктивної діяльності громадян, державних інститутів, захищати життєво важливі інтереси людини, суспільства й держави від внутрішніх загроз [6, с. 121–122].

Виходячи з цього, на нашу думку, внутрішня безпека України – це механізм забезпечення державних і суспільних гарантій стабільного розвитку української нації, захисту її базових цінностей та інтересів, джерел духовного і матеріального добробуту від внутрішніх ризиків та загроз у всіх сферах життєдіяльності суспільства і держави (політичній, економічній, соціальній, гуманітарній (духовній), екологічній, інформаційній, оборонній тощо).

Модель державного управління, що існує в Україні, на жаль, побудована без урахування важливості системного підходу до управління забезпеченням її внутрішньої безпеки як особливого виду адміністративно-політичної діяльності, що негативно впливає на охорону суспільних відносин у цій царині, не дозволяє повною мірою комплексно використовувати повноваження відповідних державних

органів, щоб забезпечити належний рівень охорони й захисту безпеки індивіда, суспільства й держави від можливих потенційних і реальних загроз, і посягань. Отже, формування цілісної системи державних органів і засад управління в цій сфері, а також координація зусиль усіх суб'єктів управління забезпеченням внутрішньої безпеки держави виступають нагальними потребами сьогодення [7].

Таким чином, забезпечення внутрішньої безпеки України як своєрідної характеристики й необхідної умови життєдіяльності людини, суспільства, держави та її інститутів є невіддільною (частиною/ознакою) складовою державної політики, тобто однією з найбільш важливих функцій держави [8, с. 132].

На жаль, доводиться констатувати, що деструктивні процеси в українському суспільстві продовжують зберігатися. Довготривала невирішеність соціальних проблем у переважній частині українського суспільства сьогодні виступає одним із основних чинників виникнення та розвитку низки загроз у різних сегментах національної безпеки в т.ч. внутрішньої безпеки держави. Йдеться, зокрема, про дестабілізацію суспільно-політичних процесів, загострення конфліктів на національному і релігійному ґрунті, формування сепаратистських настроїв в окремих регіонах та групах населення, зневіру у дієздатності влади, вимивання з країни кваліфікованої робочої сили тощо [9, с. 36–52].

Сьогодні до актуальних загроз національній безпеці України слід віднести у тому числі й агресивні дії Російської Федерації, що чиняться для виснаження української економіки і підриву суспільно-політичної стабільності задля знищення Української держави і захоплення її території. У зв'язку з цим виникнення суттєвих ризиків суверенітету і територіальній цілісності держави на Сході України та окупація Автономної Республіки Крим внаслідок агресії Російської Федерації зумовлюють як зростання реальної загрози національній безпеці України, так і удосконалення правового механізму та поліпшення діяльності сектору безпеки і оборони України.

У зв'язку з цим пріоритетним у протистоянні існуючим загрозам має стати скоординована діяльність усіх правоохоронних органів, які, на жаль, як і все суспільство, переживають кризу, що негативно позначається на їх діяльності. При цьому кризові явища посилюються через надмірну перевантаженість практично всіх їхніх ланок, послаблення їх прогностичної, запобіжної функції, оскільки у їх діяльності переважає реагування за фактом, а не профілактика кримінальних правопорушень. Окрім того, слід враховувати, що рівень гарантій конституційних прав щодо захисту гідності, недоторканості помешкань тощо нині не відповідає європейським стандартам, вимогам правового, демократичного суспільства і держави, а це в свою чергу негативно впливає на реалізацію євроінтеграційної стратегії нашої держави.

Це ставить перед правоохоронними органами нові завдання щодо перегляду стратегічних напрямів їх діяльності, пошуку нових підходів до організації та здійснення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг, які б відповідали сучасній обстановці і тенденціям її розвитку.

Визначальним інструментом реалізації державної політики у сфері забезпечення внутрішньої безпеки України є дієва та ефективна правова політика. Вона включає в себе стратегію законодавства, принципи правового регулювання, конституційне будівництво, судово-правову реформу, захист прав людини, вдосконалення виборчого права, державності, зміцнення законності, правопорядку, дисципліни тощо.

Основу правового регулювання питань щодо забезпечення внутрішньої безпеки України складають Конституція України [10], Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII “Про національну безпеку України” [2], Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР “Про Раду національної безпеки та оборони України” [11], Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII “Про оборону України” [12], Закон України від 02.0.1992 № 2657-XII “Про інформацію” [13], Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року “Про Стратегію національної безпеки України” [14], Указ Президента України від 25.03.2021 № 121/2021 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року “Про Стратегію воєнної безпеки України” [15] та інші нормативно-правові акти.

Закон України “Про національну безпеку України” згідно зі статтями 1, 2, 17, 18 і 92 Конституції України закріплює основи та принципи національної безпеки і оборони, цілі та основні засади державної політики, що гарантуватимуть суспільству і кожному громадянину захист від загроз. Так, відповідно до ст. 3 зазначеного Закону, державна політика у цих сферах спрямована на захист: людини і громадянина – їхніх життя і гідності, конституційних прав і свобод, безпечних умов життєдіяльності; суспільства – його демократичних цінностей, добробуту та умов для сталого розвитку; держави – її конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності; території, навколишнього природного середовища – від надзвичайних ситуацій [2].

Водночас загрози внутрішній безпеці України та відповідні пріоритети державної політики у цій сфері визначаються у Стратегії національної безпеки України, Стратегії воєнної безпеки України, Стратегії кібербезпеки України, інших документах з питань національної безпеки і оборони, які схвалюються Радою національної безпеки і оборони України і затверджуються указами Президента України. Так, Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року “Про Стратегію національної безпеки України” (далі – Стратегія) як основний документ довгострокового планування, що визначає головні напрями державної політики у сфері національної безпеки, в т.ч. внутрішньої безпеки держави [14].

Стратегія ґрунтується на таких основних засадах:

стримування – розвиток оборонних і безпекових спроможностей для унеможливлення збройної агресії проти України;

стійкість – здатність суспільства та держави швидко адаптуватися до змін безпекового середовища й підтримувати стале функціонування, зокрема шляхом мінімізації зовнішніх і внутрішніх уразливостей;

взаємодія – розвиток стратегічних відносин із ключовими іноземними партнерами, насамперед з Європейським Союзом і НАТО та їх державами-членами, Сполученими Штатами Америки, прагматичне співробітництво з іншими державами та міжнародними організаціями на основі національних інтересів України.

З урахуванням фундаментальних національних інтересів, що закріплені в Конституції України і Законі України “Про національну безпеку України”, Стратегія визначає основні пріоритети у безпековій сфері, а саме:

- відстоювання незалежності і державного суверенітету;
- відновлення територіальної цілісності у межах міжнародно визнаного державного кордону України;
- суспільний розвиток, насамперед розвиток людського капіталу;
- захист прав, свобод і законних інтересів громадян України;
- європейська і євроатлантична інтеграція.

При цьому слід виділити напрями реалізації цих пріоритетів, що спрямовані на забезпечення внутрішньої безпеки держави, а саме:

- відновлення миру, територіальної цілісності та державного суверенітету на тимчасово окупованих територіях у Донецькій і Луганській областях України, а також Автономної Республіки Крим та міста Севастополь на основі міжнародного права;

- посилення спроможностей Збройних Сил України, інших органів сектору безпеки і оборони;

- сталий розвиток національної економіки та її інтеграція в європейський економічний простір;

- розвиток людського капіталу України, зокрема через модернізацію освіти і науки, охорони здоров'я, культури, соціального захисту;

- захист особи, суспільства та держави від правопорушень, зокрема корупційних, забезпечення відновлення порушених прав, відшкодування заподіяної шкоди;

- забезпечення екологічної безпеки, створення безпечних умов життєдіяльності людини, зокрема на територіях, що постраждали внаслідок бойових дій, розбудова ефективної системи цивільного захисту;

- посилення спроможностей національної системи кібербезпеки для ефективної протидії кіберзагрозам у сучасному безпековому середовищі;

- розвиток державно-приватного партнерства [14].

Аналізуючи Стратегію, можна визначити загрози внутрішній безпеці України, а саме:

- недостатню ефективність державних органів, що ускладнює вироблення і реалізацію реформ та ефективної політики держави;

- злочинність як фактор, що загрожує правам і свободам, законним інтересам людей, суспільства та держави;

- укорінення радикальних суспільних настроїв і середовищ як основи для політичного насильства й сепаратизму, діяльності незаконних збройних формувань, поширення тероризму;

непослідовність та незавершеність реформ і корупція, що перешкоджає виведенню української економіки з депресивного стану, унеможлиблює її стале і динамічне зростання, підвищує уразливість до загроз, підживлює кримінальне середовище;

недостатній захист права власності, повільний розвиток ринкових відносин у ключових сферах, у тому числі в користуванні землею і надрами, значна роль державного сектору в економіці, недосконалість та фрагментарність законодавства, що стримує економічне зростання, залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій;

недостатній рівень конкуренції та панування монополій, зокрема в енергетичній сфері та інфраструктурі, низька енергоефективність, що зменшує конкурентоспроможність України, загрожує добробуту її громадян;

ускладнення демографічної ситуації, пов'язане зі скороченням народжуваності, високим рівнем смертності, зокрема дитячої, проблемами репродуктивного здоров'я населення, системними проблемами у сфері охорони здоров'я, еміграцією, насамперед фахівців і молоді, що підриває національну стійкість, людський, економічний і воєнний потенціал, загрожує майбутньому України;

низький рівень добробуту породжує зневіру і невпевненість у майбутньому, провокує насильство, що гальмує розвиток та консервує відсталість;

погіршення соціально-економічного становища в країні спричиняє посилення еміграції, що призводить до посилення “відтоку” з України досвідчених кваліфікованих спеціалістів та молодих талановитих кадрів;

поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), що засвідчило про системні проблеми у сфері охорони здоров'я, біобезпеки та соціального захисту, недостатню готовність до дій у надзвичайних ситуаціях;

зростання кількості порушень міграційного законодавства України іноземцями та особами без громадянства, зокрема вихідцями з держав міграційного ризику, а також їх залучення до протиправної діяльності;

недостатні сучасні темпи переозброєння Збройних Сил України, інших складових сил оборони на новітні (модернізовані) зразки, що не забезпечує необхідних потреб у заміні основних видів озброєння та військової техніки радянського виробництва, які у найближчій перспективі вичерпають свій ресурс;

зростаючий дефіцит фінансових ресурсів ускладнює виділення коштів для забезпечення виробництва та закупівлі у необхідних обсягах сучасних зразків озброєння та військової техніки, що разом із дисбалансом воєнних потенціалів України та Російської Федерації обумовлює необхідність розробки та реалізації нової стратегії воєнної безпеки;

погіршення середовища життєдіяльності, якості повітря, питної води, продуктів харчування, що негативно впливає на життя та здоров'я людей;

нераціональне використання природних ресурсів, деградація лісів, водних басейнів, сільськогосподарських угідь;

неефективність системи поводження з побутовими і промисловими відходами;

недостатність можливостей адаптації економіки, систем життєзабезпечення та цивільного захисту до зміни клімату;

негативний вплив триваючих бойових дій на територіях окремих районів Донецької і Луганської областей та наслідків Чорнобильської катастрофи на екологію і здоров'я людей;

погіршення технічного стану критичної інфраструктури, відсутність інвестицій в її оновлення та розвиток, несанкціоноване втручання у її функціонування, зокрема фізичного і кіберхарактеру, триваючі бойові дії, а також тимчасова окупація частини території України;

наявність деструктивної пропаганда як ззовні, так і всередині України, з використанням суспільних протиріч, що призводить до розпалювання ворожнечі, провокування конфліктів, підриву суспільної єдності, а відсутність цілісної інформаційної політики держави та слабкість системи стратегічних комунікацій ускладнює нейтралізацію цієї загрози тощо [14].

З метою виявлення та нейтралізації зазначених загроз Україна має запровадити національну систему стійкості щодо забезпечення внутрішньої безпеки шляхом використання спеціально створюваних сил і засобів, зокрема правоохоронних органів, збройних сил, розвідки тощо, у зв'язку з чим їх реалізація може мати "силовий", примусовий характер.

Аналіз Стратегії та думки науковців дозволяють виділити основні напрями державної політики щодо забезпечення внутрішньої безпеки з урахуванням внутрішніх умов і загроз у політичній, економічній, соціальній, воєнній, екологічній та інформаційній сферах. Зокрема, держава у процесі виконання своїх функцій повинна:

здійснювати моніторинг, аналіз і прогнозування, спостереження та системну оцінку стану внутрішньої безпеки України;

формувати і реалізовувати державну політику у всіх сферах внутрішньої безпеки України, організовувати розроблення відповідних державних програм для її забезпечення;

здійснювати стратегічне планування і кризовий менеджмент, зокрема впровадження універсальних протоколів реагування на кризові ситуації та відновлення з урахуванням рекомендацій НАТО;

організовувати роботу стосовно реалізації комплексу заходів щодо попередження, виявлення та нейтралізації загроз і небезпек внутрішній безпеці України;

забезпечувати координацію та взаємодію органів сектору безпеки і оборони, інших державних органів, територіальних громад, бізнесу, громадянського суспільства і населення у запобіганні й реагуванні на загрози та подоланні наслідків надзвичайних ситуацій;

сприяти наданню суб'єктам державного управління належного доступу до світових ресурсів забезпечення безпеки;

здійснювати контроль за розробленням, створенням, розвитком, використанням, експортом та імпортом сучасних технологій, засобів та систем внутрішньої безпеки через їх сертифікацію і ліцензійну діяльність;

проводити необхідну протекціоністську політику щодо виробників технологій, засобів і систем безпеки на території України та за її межами і вживати заходів

із захисту внутрішнього ринку від проникнення на нього неякісних продуктів у сфері безпеки;

налагоджувати та підтримувати надійні канали комунікації державних органів із населенням на всій території України [2, с. 20–23].

З метою реалізації зазначених напрямів забезпечення внутрішньої безпеки держава має застосовувати всі наявні політичні, економічні, правові, організаційні та інші засоби, враховуючи необхідне розмежування відповідних повноважень та забезпечення координації дій органів законодавчої, виконавчої та судової влад щодо захисту життєво важливих для України, суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018, № 31. Ст. 241.
2. Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення: монографія / Львів: Сполом, 2020. 418 с.
3. Нікітенко О.І. Внутрішня безпека як стан захищеності життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2013. № 26. С. 109–114.
4. Ситник Г.П., Олійко В.М., Вавринчук М.П. Національна безпека України: теорія і практика: монографія. Київ: Вид-во “Кондор”, 2007. 616 с.
5. Абрамов В.І., Ситник Г.П., Смолянук В.Ф. та ін. Глобальна та національна безпека: підручник / за заг. ред. Г.П. Ситника. Київ: НАДУ, 2016. 784 с.
6. Антонов В.О. Конституційно-правові засади національної безпеки України: монографія. Київ: ТАЛКОМ, 2017. 576 с.
7. Битяк Ю.П., Червякова О.Б. Рецензія на монографію Г.О. Пономаренко “Управління у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави: адміністративно-правові засади”. Х., 2007. 448 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/10652/1/Betyak_Chervyakova.pdf (дата звернення: 21.01.2021).
8. Бойко І. Забезпечення внутрішньої безпеки держави органами системи МВС України: актуальні загрози. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 8. С. 132–140.
9. Пирожков С.І. Проблеми національної безпеки в контексті європейського вибору України. Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Львів, 2003. Вип. 5. С. 36–52.
10. Конституція України. Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. № 30. Ст. 141.
11. Про Раду національної безпеки та оборони України: Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 35. Ст. 237.
12. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992, № 9. Ст. 106.
13. Про інформацію: Закон України від 02.0.1992 № 2657-XII”. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
14. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року “Про Стратегію національної безпеки України”: Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. Офіційний вісник Президента України від 21.09.2020. № 19. Ст. 926. С. 26.
15. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року “Про Стратегію воєнної безпеки України”: Указ Президента України від 25.03.2021 № 121/2021. Офіційний вісник України від 09.04.2021. № 27. Ст. 1321. С. 33. Код акта 103814/2021.

REFERENCES

1. On the National Security of Ukraine: Law of Ukraine of June 21, 2018 No 2469-VIII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2018. No 31. Art. 241 [in Ukrainian].
2. *Kryshtanovych, M.F., Pushak, Ya.Ya., Fleychuk, M.I., Franchuk, V.I.* (2020) Derzhavna polityka zabezpechennya natsional'noyi bezpeky Ukrayiny: osnovni napryamky ta osoblyvosti zdiysnennya. "State Policy of National Security of Ukraine: Main Directions and Features of Implementation": monograph. Lviv: Spolom. 418 p. [in Ukrainian].
3. *Nikitenko, O.I.* (2013) Vnutrishnya bezpeka yak stan zakhyshchenosti zhyttyevo vazhlyvykh interesiv osoby, suspil'stva i derzhavy. "Internal Security as a State of Protection of Vital Interests of the Individual, Society and the State". Current Issues of Law: Theory and Practice 26, 109–114. [in Ukrainian].
4. *Sytnyk, H.P., Oluyko, V.M., Vavrynychuk, M.P.* (2007) Natsional'na bezpeka Ukrayiny: teoriya i praktyka. "National Security of Ukraine: Theory and Practice": monograph. Kyiv: Condor Publishing House. 616 p. [in Ukrainian].
5. *Abramov, V.I., Sytnyk, H.P., Smolyanyuk, V.F.* et al (2016) Hlobal'na ta natsional'na bezpeka. "Global and National Security": a textbook / for general. ed. G.P. Sytnyk. Kyiv: NAPA. 784 p. [in Ukrainian].
6. *Antonov, V.O.* (2017) Konstytutsiyno-pravovi zasady natsional'noyi bezpeky Ukrayiny. "Constitutional and Legal Principles of National Security of Ukraine": monograph. Kyiv: TALCOM. 576 p. [in Ukrainian].
7. *Bytyak, Yu.P., Chervyakova, O.B.* (2007) Retsenziya na monohrafiyu H.O. Ponomarenko "Upravlinnya u sferi zabezpechennya vnutrishn'oyi bezpeky derzhavy: administratyvno-pravovi zasady. Review of the monograph by G.O. Ponomarenko. "Management in the field of internal security of the state: administrative and legal principles". H., 2007. 448 p. Kh. 448 p. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/10652/1/Betyak_Chervyakova.pdf (Date of Application: 21.01.2021) [in Ukrainian].
8. *Boyko I.* (2020) Zabezpechennya vnutrishn'oyi bezpeky derzhavy orhanamy systemy MVS Ukrayiny: aktual'ni zahrozy. "Ensuring of the Internal Security of the State by the System of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: Current Threats". Entrepreneurship, Economy and Law 8, 132–140 [in Ukrainian].
9. *Pyrozhhkov, S.I.* (2003) Problemy natsional'noyi bezpeky v konteksti yevropeys'koho vyboru Ukrayiny. "Problems of National Security in the Context of Ukraine's European Choice". Socio-Economic Research in Transition. Lviv. Issue 5. P. 36–52 [in Ukrainian].
10. The Constitution of Ukraine. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine dated July 23, 1996. No 30. Art. 141 [in Ukrainian].
11. On the National Security and Defense: Council of Ukraine: Law of Ukraine of 05.03.1998 № 183/98-VR. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1998. No 35. Art. 237 [in Ukrainian].
12. On the Defense of Ukraine: Law of Ukraine of December 6, 1991 No 1932-XII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1992. No 9. Art. 106 [in Ukrainian].
13. On Information: Law of Ukraine of 02.0.1992 No 2657-XII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1992. No 48. Art. 650 [in Ukrainian].
14. On the Decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of September 14, 2020 "On the National Security Strategy of Ukraine": Decree of the President of Ukraine of 14.09.2020 № 392/2020. Official Gazette of the President of Ukraine dated 21.09.2020. No 19. Art. 926. P. 26 [in Ukrainian].
15. On the Decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of March 25, 2021 "On the Strategy of Military Security of Ukraine": Decree of the President of Ukraine of March 25, 2021 No 121/2021. Official Gazette of Ukraine dated April 9, 2021. No 27. Art. 1321. P. 33. Act code 103814/2021 [in Ukrainian].

Opryshko Ihor,

Cand. Sci. (Law), senior researcher, Associate Professor,
Co-Chief of the State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-6425-4494

INTERNAL SECURITY OF THE STATE: CONCEPTS, THREATS AND WAYS OF ENSURING

Research article characterizes the state policy on ensuring internal security in Ukraine.

To this end, the essence of the modern paradigm of state policy in the field of national security of Ukraine, which should be implemented through targeted activities of public authorities, local governments and civil society institutions to prevent, identify and stop such threats to security of the individual, society and state and counter them as a mandatory and indispensable condition for the protection of national interests of Ukraine.

It is emphasized that depending on the nature of threats to national security, external and internal security are distinguished.

On the basis of the analysis of approaches and views of scientists, the concept and the main qualifying feature of the internal security of the state as one of the types of its national security has been determined – the internal nature of the source of threats.

It is noted that ensuring of the internal security of Ukraine as an integral part of public policy is one of the most important functions of the state, which implementation should be aimed at an effective and efficient legal policy.

Paper defines the legal basis for ensuring the internal security of Ukraine. Characterizing the Law of Ukraine “On National Security of Ukraine” and the National Security Strategy of Ukraine, the range of threats to the internal security of Ukraine and the relevant priorities of state policy in this area are outlined.

This led to the conclusion that in order to ensure internal security, the state should use all available political, economic, legal, organizational and other means, taking into account the necessary separation of powers and ensuring coordination of legislative, executive and judicial authorities to protect vital for Ukraine, society and the person of interests, rights and freedoms of man and citizen.

Keywords: state policy, national security, National Security strategy of Ukraine, internal security, threats, directions of provision.

Отримано 16.04.2021

© Opryshko Ihor, 2021